

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๑๑๒/๑๕๕๐

สำนักงานสภาพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กทม. ๑๐๑๐๐

๕ เมษายน ๒๕๖๔

เรื่อง การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติในระดับพื้นที่

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาบันทึกข้อความ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๑๒/๑๕๕๓ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔

๒. รายงานการประชุมคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔

ด้วย พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ได้เห็นชอบให้เสนอเรื่อง การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติในระดับพื้นที่ ต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องจากการประชุมคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ ในกรณีนี้ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จึงใคร่ขอเสนอผลการพิจารณาดังกล่าวมาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ความเป็นมา

เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ ได้มีมติมอบหมายให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ นำเสนอผลการพิจารณาของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติในส่วนของแนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติในระดับพื้นที่ ต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

เรื่องนี้เข้าข่ายต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี ตามมาตรา ๔ (๑๒) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ รวมทั้งตามนัยของพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐

๓.สาระสำคัญ

๓.๑ ความสำคัญของแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ การแปลงยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ มีแผนพัฒนาภาคเป็นแผนลำดับแรกเพื่อเชื่อมโยงไปสู่ระดับต่าง ๆ ในพื้นที่ผ่านแผนพัฒนา กลุ่มจังหวัด และแผนพัฒนาจังหวัด โดยแผนพัฒนาในระดับพื้นที่จัดว่าเป็นแผนระดับที่ ๓ ในส่วนของแผนปฏิบัติการด้าน... ตามนัยมติคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ วันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ และ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๓ แผนพัฒนาในระดับพื้นที่จึงถือว่าเป็นแผนที่มีความสำคัญในการเป็นจุดเชื่อมต่อของยุทธศาสตร์ชาติและแผนระดับที่ ๒ ต่าง ๆ โดยเฉพาะแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การพัฒนาพื้นที่ ซึ่งการแปลงยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติเป็นการดำเนินการบนหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship : XYZ) ดังนั้น แผนการพัฒนาในระดับพื้นที่จึงต้องสามารถถ่ายทอดเป้าหมายการพัฒนาของยุทธศาสตร์ชาติและแผนระดับที่ ๒ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติไปสู่

/การปฏิบัติ...

การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้การพัฒนาพื้นที่สามารถตอบโจทย์และเป้าหมายการพัฒนาของประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างแท้จริง

๓.๒ ประเด็นท้าทายของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติในระดับพื้นที่ ความหลากหลายของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องและบริบทการพัฒนาของแต่ละพื้นที่ที่แตกต่างกัน รวมทั้งการจัดทำโครงการ/การดำเนินงานในระดับพื้นที่อาจยังไม่สามารถสะท้อนการแปลงยุทธศาสตร์ชาติและแผนระดับที่ ๒ ไปสู่การปฏิบัติตามหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (XYZ) ได้อย่างชัดเจน ขณะที่ปัจจุบันการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลผ่านระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSOCR) อาจยังไม่ครอบคลุมการดำเนินงานในระดับพื้นที่ และสะท้อนให้เห็นถึงการถ่ายระดับยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่ได้อย่างชัดเจน เป็นประเด็นท้าทายที่สำคัญของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติในระดับพื้นที่ ดังนั้น การบูรณาการการทำงานร่วมกันโดยทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งราชการบริหารส่วนกลาง ราชการบริหารส่วนภูมิภาค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และการเพิ่มประสิทธิภาพในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล จึงเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จที่สำคัญของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ

๓.๓ แนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติในระดับพื้นที่ เพื่อให้การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติในระดับพื้นที่เห็นผลสัมฤทธิ์ได้อย่างเป็นรูปธรรม จึงมีแนวทางขับเคลื่อนประกอบด้วย ๓ แนวทาง ดังนี้

๓.๓.๑ แผนในระดับพื้นที่ที่ต้องตอบสนองต่อเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ โดยทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องจะต้องศึกษาทำความเข้าใจเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและแผนระดับที่ ๒ โดยเฉพาะเป้าหมายและค่าเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อให้เข้าใจถึงทิศทางการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ และสามารถวิเคราะห์ช่องว่างเชิงนโยบายและช่องว่างการพัฒนาของพื้นที่ นำไปสู่การจัดทำแผนในระดับพื้นที่ที่มีการถ่ายระดับจากยุทธศาสตร์ชาติ (XYZ) บนหลักการ ดังนี้

๑) ยึดนโยบาย หลักเกณฑ์ และแนวทาง ในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด และแผนปฏิบัติราชการประจำปี ตามที่คณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (ก.บ.ภ.) และคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.น.จ.) กำหนด รวมทั้งยึดหลักการจัดทำแผนตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ วันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ และ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๓

๒) ถ่ายระดับเป้าหมายการพัฒนา โดยแผนพัฒนาภาคจะต้องพิจารณาเป้าหมายย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติทั้ง ๑๔๐ เป้าหมาย พร้อมทั้งวิเคราะห์ศักยภาพ ความต้องการ และทรัพยากรของภาค ที่ภาคสามารถมีส่วนร่วมสนับสนุนการขับเคลื่อนให้เกิดการบรรลุเป้าหมาย จากนั้นจึงพิจารณาองค์ประกอบและปัจจัยเฉพาะของห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย (Final Value Chain Thailand) ของเป้าหมายแผนแม่บทย่อย ที่ภาคมีส่วนร่วมขับเคลื่อนและวิเคราะห์เพื่อนำไปสู่การกำหนดเป้าหมายในแผนพัฒนาภาค ทั้งนี้ในส่วนของแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/จังหวัด ให้ดำเนินการถ่ายระดับตามขั้นตอนเดียวกันกับของแผนพัฒนาภาค โดยให้เริ่มพิจารณาจากเป้าหมายของแผนพัฒนาภาค และแผนกลุ่มจังหวัดตามลำดับ

๓) กำหนดและมอบหมายหน่วยงานเจ้าภาพของแต่ละเป้าหมายของแผนต่าง ๆ ในระดับพื้นที่ โดยให้มีความสอดคล้องกับหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนแผนแม่บทย่อย (จ.๓) โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ประสานเพื่อบูรณาการการดำเนินงานของฝ่ายต่าง ๆ ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑

๓.๓.๒ การจัดทำโครงการและการดำเนินงาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๓ ที่ให้ยึดแนวทางการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ เรื่อง การขับเคลื่อนการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ โดยมีแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินการ ๔ แนวทาง ได้แก่

๑) การมองเป้าหมายร่วมกัน โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทบทวนความเหมาะสมและความครอบคลุมของเป้าหมายในแผนระดับพื้นที่ ที่หน่วยงานมีภารกิจในการร่วมขับเคลื่อนให้บรรลุตามค่าเป้าหมาย และร่วมกันวิเคราะห์และพิจารณาหาช่องว่างการพัฒนาต่าง ๆ (Gap Analysis) รวมทั้งพิจารณาความเหมาะสมและความจำเป็นของการทบทวนห่วงโซ่คุณค่าของเป้าหมายในแผนระดับพื้นที่ เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำโครงการ/การดำเนินงานที่สอดคล้องกับสถานการณ์และเป็นปัจจุบัน

๒) การจัดทำโครงการ/การดำเนินงาน เพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายตามแผน โดยหน่วยงานเจ้าภาพและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันวิเคราะห์และจัดทำโครงการ ที่สามารถส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายที่กำหนด ตามหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (XYZ) โดยใช้ข้อมูลจากห่วงโซ่คุณค่า ข้อมูลสถิติ สถานการณ์ และงานวิจัย ประกอบการดำเนินการ

๓) การจัดลำดับความสำคัญและความเร่งด่วนของโครงการ โดยพิจารณาจากผลกระทบที่มีต่อเป้าหมายและระยะห่างจากเป้าหมายของแผนในระดับพื้นที่

๔) การจัดทำแผนปฏิบัติการราย ๕ ปี และรายปี ของราชการบริหารส่วนกลาง ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ และ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ และการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑

๓.๓.๓ การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่ หน่วยงานของรัฐในระดับพื้นที่ดำเนินการตามระเบียบว่าด้วยการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๒ ในการนำเข้าโครงการและแผนระดับพื้นที่ในระบบ eMENSCR โดยทุกหน่วยงานต้องรายงานผลการดำเนินงานที่สามารถสะท้อนผลผลิตและผลลัพธ์ของการดำเนินงานที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของแผนระดับต่าง ๆ ตลอดจนการใช้ข้อมูลจากระบบ eMENSCR ในการพิจารณาจัดทำโครงการ/การดำเนินงาน เพื่อให้เป็นไปตามหลักการวงจรรงนโยบาย (Policy Cycle) และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำและประเมินแผนของพื้นที่ในทุกระดับต้องใช้ระบบ eMENSCR เป็นเครื่องมือหลักในการติดตามแผนของพื้นที่ในทุกระดับ ทั้งนี้ สำนักงานฯ จะพัฒนาระบบ eMENSCR เพื่อรองรับการดำเนินการดังกล่าว โดยให้เริ่มใช้งานได้ตามแนวทางที่เสนอ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๖

๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

สำนักงานฯ ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ขอเสนอมติคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เรื่อง การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติในระดับพื้นที่ ตามข้อ ๓.๓ เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายตฤณ พิชยนันท์)

เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ